

Priority a ciele odbornej činnosti v oblasti pôvodnej slovenskej literatúry ako súčasť matičnej vedy pre obdobie 2014 – 2017

V Slovenskom literárnom ústave MS pracujem od mája 2011, od novembra 2013 som poverený jeho vedením. Dovolím si teda, celkom prirodzene a logicky, práve toto obdobie uviesť pre účely ďalšej činnosti SLÚ MS ako východiskový determinant a zároveň akýsi komparatívny element, ktorým by som parciálne ozrejmil aj ďalšie vízie a návrhy v činnosti SLU MS v súčasnosti a taktiež do blízkej budúcnosti.

Vychádzajúc z dostupných dokumentárnych materiálov z obdobia činnosti SLU od roku 2011, kedy toto pracovisko viedol Dr. Bielik je zrejmé, že výstupy z práce, resp. výstupy, ktoré boli SLU MS garantované, boli orientované väčšmi na osvetové, či popularizačné aktivity (besedy, kolokviá, prezentácie, prehliadky a pod.), a všetky boli finančne kryté predovšetkým z rozpočtu MS, až na podujatie, ktoré je uvedené ako „*Prezentácia činnosti MS; Neformálne vzdelávanie*“ a ktoré sa uskutočnilo v júni 2011 v Třinci, v Česku v spolurogанизácii s KR MS ŽSK, DMS Žilina a Obcou Slovákov v Třinci, ktoré bolo kryté prostriedkami z európskeho grantového Programu celoživotného vzdelávania GRUNDTVIG. V tomto roku sú evidované ešte dve externé dotácie, a to v prípade podujatia Slovesná jar 2011, ktorú sa podarilo finančne pokryť z prostriedkov Grantového systému MK SR a dotácii z rozpočtu mesta Martin.

V kontexte vedeckej činnosti sú v uvedenom období v gescii SLU MS evidované i ojedinelé zavŕšené projekty, ako napr. vydanie 12. zväzku Zbraných spisov J. C. Hronského, ktorý zostavoval Dr. Milan Gonda, či monografia básnika Jána Stacha, ktorú spracoval Mgr. Marián Grupač. Obidve publikácie boli vydané vo Vydavateľstve Matice slovenskej v zafinancovaní výstupu z vedeckej a odbornej činnosti SLÚ MS.

V kontexte vedeckej činnosti SLÚ MS si dovoľujem vysloviť i svoje presvedčenie, že vedecká činnosť v oblasti literatúry nie je výhradne úzko spojená, či zameraná len na činnosť v poli historických a dejinných reálií, no taktiež v sebe zahŕňa i vedeckú prácu v oblasti dokumentačnej a dokumentárnej, samozrejme v korelácii s fundovanou kritickou reflexiou udalostí, osobností a tvorby v súčasnosti, resp. v období 20. storočia, nie menej, in medias res, i v prebiehajúcich rokoch 21. storočia.

V súvislosti s týmto konštatovaním sa v rámci zadaní úloh a plánov v odbornej činnosti je generovaná i aktuálna činnosť a odborné zameranie SLU MS. Ďalšou prioritou a určujúcim zámerom nášho pracoviska v rámci realizácie jednotlivých výstupov je exaktne stanovená tendencia finančne pokrývať výstupy z vedeckej a odbornej činnosti SLU nie z rozpočtu MS, ako tomu bolo vo väčšine prípadov doposiaľ. Nová vízia realizácie vedeckých projektov v rámci činnosti SLU MS je jasná a presne zadefinovaná - odborné výstupy SLU budú odteraz hradené z mimorozpočtových zdrojov materskej organizácie. Túto tendenciu sme začali realizovať už v minulom roku a v súčasnosti evidujeme progresívny efekt v podpore už niekoľkých čiastkových projektov.

Detailný rozpis a návrh realizácie jednotlivých konkrétnych odborných výstupov v gescii SLU s výhľadom do roku 2017 som odovzdal vedeckému tajomníkovi MS Mgr. Petrovi Cabadajovi ako príspevok k dokumentu *Implementácia záverov VZ vedeckých pracovísk MS*, pre krátkosť času nie je potrebné jednotlivo ich menovať.

Za všetky súčasné projekty je však potrebné uviesť realizáciu projektu vedeckej monografie pod názvom ***Súčasná slovenská literatúra po roku 1989***, ktorej vydanie je predbežne plánované na jeseň t. r., a ktorá ozrejmuje a zvyrazňuje opodstatnenosť mojich načrtnutých pracovných vízií pre SLU MS pre súčasnosť a do najbližšej budúcnosti.

Elementárnym a prvotným zámerom projektu je vytvoriť systematický, kompaktný, odborný a relevantný dokumentačný, ale i hodnotiaci materiál, ktorý kompetentne, logicky a prirodzene predstaví a zhodnotí vývin, existenciu a smerovanie súčasnej slovenskej literatúry na Slovensku po roku 1989 do súčasnosti. Projekt bude prezentovaný v niekoľkých výstupoch: jednotlivé časťipublikácie okrem nosnej časti: heslára autorov s literárno-kritickou poznámkou, uvedú aj exaktný monitoring vybraných literárnych súťaží a prehliadok na Slovensku v uvedenom, vytýčenom časovom úseku – ako doplnkový materiál, ktorý ozrejmuje publikačné pôsobenie a literárny vývin niektorých autorov pred ich oficiálnym vstupom do intencií slovenskej literatúry vlastnou publikáciou, taktiež spracované údaje o literárnych časopisoch na Slovensku v uvedenom období, ako i monitoring internetových literárnych portálov a projektov, ktoré sa venujú práve súčasnej slovenskej literatúre, atď. Publikácia tohto typu doposiaľ na Slovensku absentovala, jej potrebnosť je nepopierateľná a nazdávam sa, že v súvislosti s vedeckou činnosťou MS nateraz predstavuje počin unikátny, a ojedinelý...

V nadväznosti na uvedené skutočnosti si dovoľím na záver súhrnne akcentovať principiálne stanoviská, metódy a princípy odbornej a vedeckej činnosti SLU MS v súčasnosti a do blízkej budúcnosti:

- SLU MS bude realizovať výstupy odbornej a vedeckej činnosti predovšetkým z mimorozpočtových zdrojov a grantových systémov

- Zameranie vedeckej činnosti jednotlivých pracovníkov SLU MS bude primárne smerované na fenomény súčasnej pôvodnej slovenskej literárnej tvorby, avšak nie na úkor práce v oblasti historických reálií v literatúre a národnej spisbe na Slovensku, či v zahraničí
- Pracovníci SLU MS budú pravidelne publikovať svoje odborné a vedecké materiály nielen v matičných, ale i v ostatných celoštátnych vedeckých a odborných periodikách a taktiež sa budú pravidelne zúčastňovať konferencií a seminárov
- SLU MS bude rozvíjať a konkrétnymi krokmi, ktoré už boli čiastočne realizované napr. so Žilinskou univerzitou v Žiline, či Prešovskou univerzitou v Prešove a pod., participovať na spoločných projektoch a spolupráci so slovenskými vysokými školami a univerzitami
- SLU MS bude iniciovať, podporovať a aktívne sa podieľať na organizácii a samotnej realizácii vybraných vedeckých konferencií, kolokvií či seminárov a pod.

Mgr. Marián Grupač

Poverený vedením SLU MS

8. 9. 2014